

การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกีฬาจังหวัดขอนแก่น

สนใจ ไชยบุญเรือง¹, เขมภัส ชนะวงศ์²
ธวัชชัย ไชยบุญเรือง³, สิริกุล แพทร์ศรีสกุล⁴
สุจรรยา สมบัติธีระ⁵

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกีฬาจังหวัดขอนแก่น ตามหลักการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นการพูดเป็นหลัก ผู้เขียนได้นำเสนอหลักการสอนของวิธีการสอนบางวิธีและเทคนิคการสอนไว้ด้วย เพื่อครูภาษาอังกฤษคนอื่นๆ จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนของตัวเองได้ นอกจากนี้ ผู้เขียนได้นำเสนอเนื้อหาและกิจกรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดขอนแก่น ตัวอย่างบทเรียนวิธีการสอน และข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการพัฒนาการพูดของนักเรียนไว้ด้วยในตอนท้าย

บทนำ

งานบริการวิชาการเป็นพันธกิจที่สำคัญงานหนึ่งของวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิทยาลัยที่ดำเนินการตามพันธกิจหลักของวิทยาลัยโดยการให้บริการวิชาการกับชุมชนในท้องถิ่น ผู้เขียนเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาอังกฤษศึกษาจึงให้บริการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นหลัก

เมื่อได้รับการประสานงานเกี่ยวกับการให้บริการวิชาการด้านภาษาอังกฤษกับทางโรงเรียนกีฬาจังหวัดขอนแก่น คณาจารย์ในสาขาวิชาภาษาอังกฤษศึกษาได้ประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อเตรียมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนโรงเรียนกีฬาฯ ตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้ คือ ระยะเวลา 8 วัน ๆ ละ 3 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง โดยการเตรียมการแบ่งเป็น 2 ทีม คือ ทีมอาจารย์ไทย (ทีมผู้เขียน) เตรียมเนื้อหาและวิธีการสอน ทีมอาจารย์และนักศึกษาฝึกสอนชาวฟิลิปปินส์อีก 4 คน (นำโดย อ. Benson Diwa) เตรียมกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน (ที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอนในแต่ละวัน)

ทางทีมผู้เขียนได้ทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับนักเรียน (ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย) ว่าพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนยังไม่ค่อยดี ยังพูดภาษาอังกฤษได้ไม่ติดนัก จึงเตรียมการเลือกเนื้อหาและเตรียมการจัดการเรียนการสอน English for Communication โดยจะเน้นทักษะการพูด เพื่อนักเรียนจะได้ฝึกทักษะการพูดให้คล่องขึ้น จะได้นำไปใช้เมื่อได้พบได้แข่งขันกีฬากับนักเรียนจาก

ประเทศต่าง ๆ ต่อไปในอนาคต (ในปี พ.ศ. 2562 ทางโรงเรียนกีฬาจังหวัดขอนแก่นได้จัดการแข่งขันกีฬาแห่งประเทศไทย “ขอนแก่นเกมส์” ซึ่งมีนักเรียนจากประเทศบรูไน (Brunei Darussalam) อินโดนีเซีย (the Republic of Indonesia), มาเลเซีย (Malaysia) และสิงคโปร์ (the Republic of Singapore) เข้าร่วมในการแข่งขันครั้งนี้ด้วย)

เพื่อประโยชน์สำหรับการเตรียมเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการสอน English for Communication หรือการเน้นทักษะการพูด ผู้เขียนจะนำเสนอหลักการของวิธีสอนบางวิธี และเทคนิคการสอนเพื่อครู/ผู้สอนคนอื่นๆ จะได้นำไปประยุกต์ใช้สอนนักเรียนของตัวเองได้

วิธีสอนภาษาอังกฤษ

วิธีสอนที่เน้นการฟัง-การพูด (The Audio-Lingual Method)

วิธีสอนแบบนี้บางครั้งเรียกว่า the Michigan Method เนื่องจาก Charles Fries แห่งมหาวิทยาลัยมิชิแกน (the University of Michigan) ในประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นผู้ดำเนินการประยุกต์ใช้หลักการของภาษาศาสตร์เชิงโครงสร้าง (structural linguistics) ในการสอนภาษา ต่อมาได้มีการนำหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ (behavioral psychology) ของ Skinner มาใช้ประกอบการเรียนการสอนด้วยความคิดว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ได้จากเงื่อนไขที่กำหนดให้สำหรับการเรียนรู้

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณบดีคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

²⁻⁴อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาอังกฤษศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

⁵ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำหลักสูตรภาษาอังกฤษ ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

หลักการ (Principles) ที่สำคัญของวิธีสอนนี้ คือ

1. ครูจะต้องมุ่งมั่น เชื่อว่านักเรียนจะต้องใช้ภาษาที่เรียน (the target language) ได้โดยอัตโนมัติ
2. ครูเป็นผู้นำในการเรียนการสอน ครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนเลียนแบบได้
3. นักเรียนจะต้องเลียนแบบครู หรือสิ่งที่ได้ฟังมา และสามารถตอบโต้ได้อย่างรวดเร็ว
4. คำศัพท์ รูปแบบโครงสร้างประโยค การพูดให้นำเสนอในรูปแบบบทสนทนา จะเรียงลำดับจากง่ายไปยาก จะเน้นระบบการออกเสียงและรูปแบบตามหลักไวยากรณ์
5. หลักไวยากรณ์ ให้นักเรียนดูจากตัวอย่างที่ให้ (ไม่จำเป็นต้องจัดเตรียมเนื้อหาไวยากรณ์ให้)
6. สิ่งที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมต่างประเทศจะมีปรากฏในบทสนทนา เช่น ในบทสนทนาเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน
7. ทักษะทางภาษาจะนำเสนอตามลำดับ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน (ตามบทสนทนา)
8. ในห้องเรียน ภาษาที่ใช้คือ ภาษาที่เรียน ไม่ใช่ภาษาประจำชาติของนักเรียน (the native language) ซึ่งในที่นี้ คือ ภาษาไทย)

เทคนิคการสอน (Teaching Techniques)

1. การจำบทสนทนา (Dialog Memorization) โดยการให้นักเรียนฟังและดูบทสนทนา จากนั้นให้ฝึกพูด โดยให้เป็นการสนทนาระหว่างสองฝ่าย คือ
 - 1.1 ครูและนักเรียนทั้งชั้น
 - 1.2 นักเรียนครึ่งห้อง (เป็นกลุ่ม A) และนักเรียนอีกครึ่งห้อง (เป็นกลุ่ม B)
 - 1.3 นักเรียนพูดเป็นคู่ๆ (เมื่อจำบทสนทนาได้แล้ว)
2. การฝึกแบบย้อนกลับจากหลังไปหน้า (Backward Build-up Drill)

ถ้าประโยคในบทสนทนายาว ครูแบ่งประโยคเป็นตอนๆ เพื่อให้นักเรียนฝึกทีละตอน เริ่มจากตอนหลังสุดไปตอนหน้า จนกระทั่งนักเรียนจำได้หมดทั้งประโยค พยายามให้นักเรียนพูดออกเสียง ให้ท่วงทำนองเสียง (intonation) ฟังดูเป็นธรรมชาติ
3. การฝึกแบบพูดตามครู (Repetition Drill) ให้นักเรียนพูดตามครูให้ถูกต้องและรวดเร็ว
4. การฝึกแบบต่อกันเป็นลูกโซ่

ให้นักเรียนได้มีโอกาสพูดทีละคนต่อๆ กัน โดยครูเป็นคนเริ่มถามนักเรียนคนหนึ่งให้ตอบ แล้วให้นักเรียนคนนั้นได้ถามเพื่อนคนต่อไปที่นั่งติดกันตอบ ให้นักเรียนถาม-ตอบต่อกันเป็นลูกโซ่ไปเรื่อยๆ ครูจะได้เช็คการพูดของนักเรียนแต่ละคนด้วย

5. การฝึกแบบเปลี่ยนคำหรือวลีเดียว (Single-slot Substitution Drill)

- 5.1 ครูพูดประโยคหนึ่งจากบทสนทนา
- 5.2 ครูพูดคำหรือวลีหนึ่ง
- 5.3 นักเรียนพูดประโยคที่ครูพูดตอนต้น แล้วใช้คำหรือวลีที่ครูให้มาไปแทนที่คำหรือวลีในประโยคเดิมให้ถูกต้อง

6. การฝึกแบบเปลี่ยนหลายวลี (Multiple-slot Substitution)

ครูให้วลีหลายๆ วลี เพื่อให้นักเรียนนำไปเปลี่ยนให้ถูกที่ในบทสนทนา แต่ครูบอกครั้งละหนึ่งวลีเท่านั้น ซึ่งบางครั้งอาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนบางอย่างในประโยคเดิม เช่น การเปลี่ยนกริยาให้สอดคล้องกับประธาน (subject-verb agreement) แล้วให้นักเรียนพูดประโยคใหม่ให้ถูกต้อง

7. การฝึกแบบเปลี่ยนรูปแบบของประโยค (Transformation Drill)

ครูให้รูปแบบประโยคมาแบบหนึ่งแล้วให้นักเรียนเปลี่ยนเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง (→) เช่น

- 7.1 ประโยคบอกเล่า → ประโยคปฏิเสธ
- 7.2 ประโยคบอกเล่า → ประโยคคำถาม
- 7.3 ประโยคกรรตุวาจก (active voice) → ประโยคกรรมวาจก (passive voice)
- 7.4 ประโยคการพูดโดยตรง (direct speech) → ประโยคการพูดโดยอ้อม (indirect/reported speech)

8. การฝึกแบบถาม-ตอบ (Question-and-answer Drill)

- 8.1 ครูถามคำถามให้นักเรียนตอบอย่างรวดเร็ว
- 8.2 นักเรียนฝึกถามคำถามด้วย

9. การใช้คำคู่ (Use of Minimal Pairs)

- 9.1 ครูนำเสนอคำคู่ที่มีเสียงต่างกันเพียงเสียงเดียว เช่น pill – peel, ship – sheep, chin – shin เป็นต้น

- 9.2 ให้นักเรียนฝึกออกเสียงคำคู่ต่างๆ

10. การเติมคำในบทสนทนา (Complete the Dialog)

- 10.1 ครูเอาคำบางคำในบทสนทนาที่สอนไปแล้วออก
- 10.2 ให้นักเรียนเติมคำที่หายไปจากบทสนทนา

วิธีสอนที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT:

Communicative Language Teaching)

การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีแนวคิดที่ว่าผู้เรียนต้องมีความสามารถในการใช้ภาษา (communicative competence) รู้ว่าจะพูดอะไร กับใคร และเมื่อไร กล่าวคือ ต้องมีความรู้ในการใช้ภาษาตามบริบทของสังคม (social context)

หลักการของวิธีสอนแบบ CLT

1. ครูต้องให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารเป็นภาษาที่เรียนได้และให้รู้ว่ามีหลายรูปแบบ มีหน้าที่ต่างกัน ภาษาในรูปแบบหนึ่งสามารถทำหน้าที่ได้หลายอย่าง

2. รูปแบบของภาษาที่ครูนำเสนอให้นักเรียนได้เรียนรู้เป็นรูปแบบจากง่ายไปยาก เช่น ภาษาที่ใช้ในการขอร้องจาก Would you ...? Could you ...? ไปในระดับที่ยากขึ้นเป็น I wonder if you would mind ...

3. ครูเป็นผู้ทำหน้าที่เป็นผู้ให้ความสะดวกในการเรียนการสอน ครูจึงต้องจัด ต้องสร้างสถานการณ์เพื่อให้ได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

4. ขณะทำกิจกรรม ครูทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา คอยตอบคำถามของนักเรียน ตรวจสอบการแสดงออกของนักเรียน และอาจจะร่วมกิจกรรมกับนักเรียนด้วยก็ได้

5. ครูอาจจะจัดบันทึกข้อผิดพลาดของนักเรียนไว้เพื่อการแก้ไขในภายหลัง

6. นักเรียนต้องพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ (เท่าที่จะทำได้แม้จะไม่สมบูรณ์นัก) ต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองให้มากที่สุด

7. กิจกรรมหลักที่ครูควรจัดให้นักเรียน มี 3 แบบ คือ การเติมความ (information gap) ตัวเลือก (choice) และความคิดเห็นต่อสิ่งที่ทำไป (feedback) กิจกรรมอื่นๆ สำหรับให้นักเรียนทำก็มี เช่น เกมส์ บทบาทสมมติ และการแก้ไขปัญหา

8. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มเล็ก เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนจะได้ใช้ภาษาในการสื่อสาร และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แบ่งปัน มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น แสดงความคิดเห็น มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับนักเรียนคนอื่น ๆ และครู

9. ภาษาแม่ของนักเรียนในห้องเรียนใช้ได้ตามความจำเป็น แต่ถ้าเป็นไปได้ให้ใช้ภาษาอังกฤษให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น ในการอธิบายการทำกิจกรรม การให้การบ้าน ให้นักเรียนตระหนักว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ไม่ใช่เป็นเพียงภาษาหนึ่งที่นักเรียนต้องเรียน

เทคนิคการสอน

1. สื่อภาษาที่นำมาใช้สอนเป็นสิ่งที่ใช้จริงในสังคม เช่น สิ่งทีนำมาจากหนังสือพิมพ์ พยากรณ์อากาศ เมนูอาหาร ตารางเวลา ส่วนหนึ่งของตำรา

2. นำคำ วลี ต่างๆ ที่สามารถเรียงเป็นประโยคได้มาให้นักเรียนเรียงเป็นประโยคให้ถูกต้อง (อาจจะเป็นสิ่งทีนักเรียนเคยเห็นหรือไม่เคยก็ได้) หรือมีประโยคต่างๆ มา ให้นักเรียนเรียงเรียงเป็นบทสนทนา

3. ให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การเติมความ การเลือกคำตอบที่ถูกต้อง การแสดงความคิดเห็นและการเล่าเรื่องจากภาพ

4. ให้นักเรียนเล่นบทบาทสมมติ (เป็นกลุ่มเล็กๆ หรืออาจจะปรับเป็นกิจกรรมเดี่ยว ให้นักเรียนสมมติเป็นคนหรือสิ่งทีนักเรียนแต่ละคนอยากเป็น)

วิธีสอนแบบตรง (The Direct Method)

แนวคิดของวิธีสอนแบบนี้ โดยหลักเบื้องต้นที่สำคัญ คือ ภาษาเป็นสื่อที่ใช้ในการพูดตามสถานการณ์ต่างๆ การสื่อสารต้องเป็นภาษาที่เรียนเท่านั้น (ในที่นี้ คือ ภาษาอังกฤษ)

หลักการที่สำคัญของวิธีสอนแบบตรง

1. การออกเสียง (pronunciation) ต้องเน้นตั้งแต่ต้น

2. คำศัพท์เป็นสิ่งทีสำคัญในการเรียนรู้ภาษา มากกว่าการเรียนรู้ไวยากรณ์

3. ครูเป็นผู้นำกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน

4. ครูต้องใช้ภาษาอังกฤษเท่านั้น เพื่อให้นักเรียนได้เชื่อมโยงการเรียนรู้ได้ฝึกคิดเป็นภาษาอังกฤษ (think in English)

5. นักเรียนต้องพยายามคิดและสื่อสารเป็นอังกฤษตามสถานการณ์ต่างๆ เช่น การไปซื้อของ การทำธุรกรรมที่ธนาคาร

6. นักเรียนเป็นเสมือนผู้ร่วมการทำกิจกรรม (partners) ในกระบวนการเรียนการสอน

7. ครูส่งเสริมให้นักเรียนรู้การใช้ภาษา ให้นักเรียนใช้ภาษาในการสื่อสารทั้งในการพูดและการเขียนให้ถูกต้องตามวัฒนธรรมของชนชาติทีใช้ภาษาอังกฤษ ไม่ใช่ให้แสดงภูมิรู้เกี่ยวกับภาษา

8. นักเรียนเรียนรู้หลักไวยากรณ์ด้วยการสังเกตจากการใช้ภาษาในบทสนทนา (ในการสอนไม่มีการอธิบายหลักไวยากรณ์โดยตรง)

9. ในการแก้ไขข้อผิดพลาดของนักเรียน ครูต้องพยายามให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดของตัวเองตามโอกาสที่จะทำได้ (whenever possible)

เทคนิคการสอน

1. การนำเสนอคำศัพท์ใหม่ เน้นการออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน และการใช้นั้นในประโยค กล่าวคือ ครูต้องอธิบายความหมายของคำศัพท์ใหม่ประกอบการออกเสียง แต่ครูต้องใช้ภาษาอังกฤษเท่านั้น ครูอาจจะใช้ท่าทางสื่อต่างๆ (ซึ่งมีอยู่มากมายในสมัยนี้) โดยไม่จำเป็นต้องแปลเป็นภาษาไทย

2. เมื่อใช้คำศัพท์ในประโยคให้นักเรียนพูดออกเสียงทั้งประโยค

3. การถาม-ตอบ ครูถามเป็นภาษาอังกฤษ ให้นักเรียนตอบเป็นประโยค นักเรียนจะได้ฝึกการใช้คำศัพท์ใหม่ๆ ไปด้วย

4. ให้ออกาสนักเรียนถามเป็นภาษาอังกฤษ (ถ้าหากนักเรียนพูดผิด ครูพูดใหม่ให้นักเรียนฟัง ครูพูดซ้ำคำถามที่นักเรียนถาม นักเรียนจะได้ฝึกการพูดใหม่ให้ถูกต้องตามภาษาที่ควรจะใช้)

5. ครูถามคำถามนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยคำถามที่ถูกหลักไวยากรณ์

6. ให้ออกาสนักเรียนถามคำถามเพื่อนนักเรียนด้วยกัน (ครูช่วยแก้ไขเมื่อนักเรียนใช้ภาษาไม่ถูกต้องในการถาม-ตอบ)

7. ในกิจกรรมฝึกการใช้ภาษาอาจจัดให้มีการฝึกเติมคำในช่องว่าง (fill-in-the-blanks practice) การเขียนตามคำบอก (dictation) การวาดแผนที่หรือภาพ (drawing a map or picture) และการเขียนย่อหน้า (paragraph writing) ตามตัวอย่าง

วิธีสอนแบบ Desuggestopedia

วิธีสอนแบบ Desuggestopedia นี้มีแนวคิดที่ว่า ผู้เรียนจะต้องกำจัดความรู้สึกกลัวที่ว่าตัวเองไม่สามารถทำได้ ไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ออกไป ผู้เรียนจะต้องกำจัดความรู้สึกด้านลบที่มีต่อการเรียนออกไปให้ได้ นั่นคือ ผู้เรียนจะต้องกำจัดอุปสรรคในการเรียนรู้ (the barriers to learning) ออกไป

เพื่อให้สามารถเรียนรู้ได้ และสิ่งที่จะช่วยในการกำจัดความรู้สึกกลัวนั้นออกไป คือ การใช้จิตรศิลป์ (fine arts) มาช่วยประกอบในการเรียนการสอนภาษา

หลักการที่สำคัญของ Desuggestopedia

1. ในการเรียนการสอน ครูต้องสร้างกำลังใจให้นักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนก้าวข้ามความกลัวการเรียนภาษาอังกฤษไปได้ ช่วยให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย (relaxed) รู้สึกมีความมั่นใจ (confident) และมีความรู้สึกว่าจะสามารถเรียนภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติและง่าย

2. จิตรศิลป์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการชั้นเรียนให้มีความสว่าง สดใส และน่ารื่นรมย์ มีบรรยากาศการเรียนดนตรีที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนเป็นดนตรีคลาสสิก (classical music) หรือดนตรีบาโรก (Baroque)

3. ครูเป็นผู้นำในชั้นเรียนที่นักเรียนมีความไว้วางใจ มีความเชื่อมั่นในตัวครู

4. คำศัพท์เป็นสิ่งที่ต้องเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ ไวยากรณ์เป็นสิ่งที่นักเรียนต้องรู้ (แต่ไม่ต้องเน้นมากนัก) และต้องเน้นการใช้ภาษาด้วย เน้นการพูดเพื่อการสื่อสาร

5. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนเป็นกลุ่ม ก่อนที่จะเป็นรายบุคคล โดยในตอนแรกนักเรียนจะไม่โต้ตอบด้วยวาจา หรือพูดโต้ตอบด้วยคำศัพท์ที่เรียนไปแล้วบ้างเล็กน้อย หลังจากนั้นนักเรียนใช้ภาษาที่เรียนได้มากพอสมควรแล้วจึงโต้ตอบมากขึ้น

6. ในการแก้ไขข้อผิดพลาดของนักเรียน ครูต้องแก้ไขด้วยน้ำเสียงที่อ่อนโยน

7. ในชั้นเรียนครูใช้ภาษาไทยได้ตามความจำเป็น คำสำนวน ที่ยากๆ ครูแปลเป็นภาษาไทยให้นักเรียนได้

เทคนิคการสอน

1. เพื่อบรรยากาศในการเรียนที่สว่าง สดใส น่ารื่นรมย์ ครูจัดให้มีแผ่น โปสเตอร์ (posters) ที่มีสีสัน เป็นโปสเตอร์ไวยากรณ์ สิ่งที่น่าสนใจสำหรับนักเรียน สิ่งที่น่าสนใจคล้ายกับบทสนทนา บทอ่านที่นักเรียนกำลังเรียน แผ่นโปสเตอร์ ควรจะเปลี่ยนทุก 2-3 สัปดาห์ เพื่อให้นักเรียนได้ซึมซับ ได้เรียนรู้สิ่งอื่นๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษไปด้วย (peripheral learning)

2. ครูช่วยลดความเครียดให้นักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อมด้วยเสียงดนตรีและการให้คำแนะนำเชิงบวกให้กำลังใจนักเรียน เสริมความมั่นใจให้นักเรียนว่านักเรียนจะทำได้แน่นอน เช่น ในการนำเสนอบทสนทนา ครูทำได้ดังนี้

2.1 ครูอ่านบทสนทนาตามจังหวะดนตรี

2.2 นักเรียนฟังครู ดูบทสนทนาในเอกสาร และดูบทแปล ขณะที่ครูอ่าน

2.3 ให้นักเรียนฝึกอ่านบทสนทนา (ถ้าบทสนทนายาวให้นักเรียนฝึกพูด/อ่านเป็นการบ้านได้)

ครูจัดกิจกรรมคล้ายเครือข่ายอื่นๆ ประกอบการสอน เช่น การพูด/อ่านบทให้หน้าตื่นตื่นเกินความเป็นจริงไปบ้าง (dramatization) การเล่นเกมสัทภาษา การร้องเพลงภาษาอังกฤษ การทำแบบฝึกหัดการถาม-ตอบ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ การเล่นเกมบาทสมมติ การสร้างบทพูดเองตามสถานการณ์

3. ในการอ่านออกเสียงบทสนทนาในห้องเรียน อาจจะให้นักเรียนอ่านคนเดียวหรือเป็นกลุ่ม โดยให้อ่านตามอารมณ์ของบทสนทนา (เช่น บทเศร้า โกรธ หรือสนุกสนาน)

วิธีสอนแบบนำเสนอ ฝึกฝน และใช้ภาษา (PPP/3P's: Presentation, Practice, and Production)

อันที่จริงวิธีสอนนี้ใช้ได้ผลในการสอนภาษาในระดับต่างๆ ระดับที่ไม่ซับซ้อนมากนัก

หลักการที่สำคัญของ PPP

1. ในการนำเสนอครูให้บริบท จัดสถานการณ์ที่เหมาะสมกับการใช้ภาษาจริงในการใช้ชีวิตประจำวัน

2. ครูจะต้องอธิบาย สาธิต หรือใช้สื่อการสอนที่จะทำให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์ และรูปแบบประโยคที่สามารถใช้คำศัพท์นั้นได้ เช่น การใช้รูปภาพ ของจริง หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการสาธิตการแสดงออกด้วยท่าทาง

3. ในการฝึกฝน ครูให้นักเรียนฟังการออกเสียงคำศัพท์และประโยคซ้ำหลายๆ ครั้ง จากนั้นจึงให้นักเรียนได้ฝึกออกเสียงคำศัพท์และประโยค

4. ในขั้นตอนการใช้ภาษา ครูให้นักเรียนได้คิดและพูดตามรูปแบบประโยคที่เรียน

เทคนิคการสอน

1. ในการเสนอคำศัพท์ ครูออกเสียงคำศัพท์ที่นำเสนอซ้ำๆ หลายครั้ง ครูออกเสียงให้ชัดเจน พร้อมกับอุปกรณ์สำหรับอธิบายความหมายของคำศัพท์นั้น (ตามความสะดวกของครู เช่น ของจริง เอกสาร PowerPoint)

2. ให้นักเรียนออกเสียงตามทั้งในระดับคำและระดับประโยค

3. ครูนำเสนอคำศัพท์ใหม่อื่นๆ โดยใช้รูปประโยคในลักษณะเดียวกันในการเสนอคำศัพท์ใหม่แต่ละครั้ง

4. ให้นักเรียนใช้คำศัพท์ที่เรียนไปในประโยค

4.1 ครูชี้ที่สิ่งของ แล้วให้นักเรียนพูดประโยค (อาจจะพูดพร้อมกันทั้งชั้นหรือเป็นรายบุคคล)

4.2 ให้นักเรียนแต่ละคนชี้ที่สิ่งของ แล้วพูดประโยค

เนื้อหาและกิจกรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนกีฬา จังหวัดขอนแก่น

Day 1: 1. Introductory activities

- 1.1 Introduction to the course
- 1.2 Getting to know each other
- 1.3 Pre-test
- 1.4 Greetings
- 1.5 Farewells
- 1.6 Special expression
- 1.7 Speaking exercises, and songs

Day 2: 1. Days of the week

- 2. Months of the year
- 3. Seasons
- 4. Exercises (writing for speaking and speaking practice), songs, and dance

Day 3: 1. Numbers: cardinal and ordinal numbers

- 2. Times
- 3. Apologies, excuses, reassurances, and thanks

4. Exercises (writing for speaking and speaking practice), songs, and games

Day 4: 1. Yes-no questions

- 2. Wh-questions
- 3. Distance, size, and dimension
- 4. Question-answer exercises, songs and dance

Day 5: 1. Weather

- 3. Education: university/college
- 2. Education: school
- 4. Speaking exercises, games, and dance with video clips

Day 6: 1. Sports

- 2. Hobbies
- 3. Exercises (speaking and the students working on their own dialogs), and dance with video clips

Day 7: 1. The senses

- 2. Adjectives: ... ed vs ... ing dance
- 3. Exercises (individual work), guessing games, and

- Day 8: 1. Daily routines
2. Students' speaking on their daily routines
3. Post-test, and award presentation (game winners)

ตัวอย่างบทเรียนที่ให้นักเรียนฝึกพูด

บทเรียนต่างๆ ที่สร้างขึ้นมาเพื่อให้นักเรียน

1. ได้เรียนรู้การใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น และ
2. สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น

และในการสอนแต่ละครั้งมีเอกสารประกอบการสอนแจกให้นักเรียน มีอุปกรณ์ประกอบการสอน คือ เครื่องฉายแผ่นทึบ (visualizer), PowerPoint, เพลงภาษาอังกฤษ คลิปวีดิทัศน์ (video clips) และแผ่นสำหรับให้นักเรียนจับฉลาก (lotteries)

Getting to know each other

I am (full name: ชื่อเต็ม) _____

I'm _____.

My name is _____.

My name's _____.

(ให้นักเรียนเลือกใช้เพียง 1 ประโยค แล้วพูดด้วยประโยคต่อไป)

You may/can call me (nickname: ชื่อเล่น)

_____.

I'm in grade _____.

(ในการแนะนำตัว ทีมผู้สอนแนะนำตัวก่อนเป็นตัวอย่าง)

Greetings การทักทาย

Hi./Hey. ทักทายคนที่คุ้นเคยกัน สนทนาสนมกัน (อย่าทักทายคนแปลกหน้าว่า Hey, you! เพราะฟังดูไม่สุภาพ)

Hello/Hullo. ทักทายแบบกันเอง

Good morning ทักทายตอนเช้า

Good afternoon ทักทายตอนบ่าย

Good evening ทักทายตอนเย็น ตอนค่ำ

ถ้าได้คุยกันก็มีคำถามต่อ พูดคุยกันต่อ เช่น

(1) A: Hi. How are you?

B: I'm fine. Thank you. And you?

A: Fine. Thanks.

(2) A: Good morning. How's it going?

B: Pretty good. How about you?

A: I'm good. ...

Farewells การกล่าวลา

Bye. /Bye-bye./Good-bye./So long

Take care/Take care of yourself. ดูแล

ตัวเองนะ

See you./See you later./See you soon.

เดี๋ยวเจอกัน

See you tomorrow. เจอกันพรุ่งนี้

See you next week. เจอกันสัปดาห์หน้า

Good night. กล่าวลาตอนกลางคืน ตอนก่อนไปนอน แล้วอาจจะพูดต่อได้ เช่น

Good to see you./Nice to see you./Glad to see you. ดีใจที่ได้พบคุณ

Have a nice day. พูดต่อจากการกล่าวลาตอนเช้า-บ่ายต้นๆ

Have a nice evening. พูดต่อจากการกล่าวลาตอนบ่ายๆ

Have a nice weekend. พูดต่อจากการกล่าวลา หลังเลิกเรียน เลิกงานวันศุกร์

Special expression

Excuse me./Pardon me. พูดก่อนจะทำอะไร เป็นการรบกวน การขัดจังหวะคนอื่น

Cheers. พูดในงานฉลองโอกาสสำคัญๆ งานสำคัญๆ (พร้อมกับยกแก้วเครื่องดื่มขึ้น)

Good luck! ขอให้โชคดี

Congratulations./คั่นเกิร์ตลูเล่ซันซุ; คั่นเกิร์ตลูเล่ซันซุ/ ใช้ในการอวยพร การแสดงความยินดี

Happy birthday. สุขสันต์วันเกิด

Merry Christmas./เมรี่ คริสต์มาส/ สุขสันต์วันคริสต์มาส

Happy New Year. สวัสดีปีใหม่

Exercises

(1) Tom: Hi, Mike. How _____?

Mike: Pretty _____, thanks. And _____?

Tom: _____. It's my birthday today.

Mike: Oh, _____.

Tom: Thank _____.

(2) What would you say if ...?

a. someone says something to you, but you don't hear all of it

_____.

b. a friend tells you he or she has got an A in English

_____.

c. you meet your friends on Christmas

Eve

_____.

d. you see your friends on New Year's

Day

_____.

วิธีการสอน

ผู้สอนนำหลักการและเทคนิคการสอนต่างๆ โดยพิจารณาเอาส่วนที่ดีที่สุดที่เหมาะกับนักเรียนกลุ่มที่สอนมาจากแต่ละวิธีสอนที่ได้นำเสนอไว้ในบทความนี้ (ไม่ได้สอนตามวิธีหนึ่งวิธีใดเพียงวิธีเดียว) แต่มีขั้นตอนการดำเนินการสอนหลัก คือ

1. ขั้นตอนการนำเสนอ

1.1 ครูจะต้องออกเสียงคำศัพท์ สำนวน ประโยคต่างๆ ที่นำเสนอด้วยเสียงเป็นภาษาอังกฤษที่ชัดเจน ที่ฟังดูเป็นธรรมชาติเช่นที่ใช้กันในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ (เช่น การพูดที่ต้องมีการเชื่อมเสียงของคำในประโยค การออกเสียงหนักเบา ให้มีสำเนียงเป็นภาษาอังกฤษ) เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน และครูต้องอธิบายคำ/วลีที่นักเรียนอาจจะสับสนหรือเข้าใจไม่ถูกต้อง อธิบายการใช้คำ/วลีนั้นๆ เสริมเป็นภาษาไทยได้ พร้อมกับใช้อุปกรณ์การสอนประกอบ

1.2 ขณะที่ครูออกเสียง พูดให้ฟังเป็นตัวอย่างให้นักเรียนดูตามในเอกสารประกอบการสอน ดูคำแปล/คำอธิบายประกอบที่เป็นภาษาไทย (ถ้ามี)

2. ขั้นตอนการฝึก

ครูให้กำลังใจนักเรียนในการฝึก ทั้งครูและนักเรียนขอให้เข้าใจตรงกันว่า การที่จะเก่งภาษาได้จะต้องฝึก ฝึกและฝึก (practice, practice, and practice) นั่นก็คือ จะต้องฝึกอย่างสม่ำเสมอนั่นเอง

2.1 ให้ฝึกพูดตามครูทั้งชั้น → ฝึกเป็นกลุ่มย่อย (โดยมีทีมผู้สอนเป็นผู้ช่วย) → ฝึกพูดเป็นคู่

2.2 ให้นักเรียนนำเสนอการพูดตามบทเรียนที่ได้ฝึกไปให้ครูและนักเรียนคนอื่นๆ ฟัง (โดยมีครูช่วยแก้ไขข้อบกพร่อง ครูให้กำลังใจนักเรียน “เราเรียนรู้จากข้อผิดพลาดได้” We can learn from our mistakes.)

3. ขั้นตอนการใช้ภาษา

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด เช่น การเติมคำในประโยคให้สมบูรณ์ การตอบคำถาม (ทั้งแบบการตอบสั้นๆ และการตอบเป็นประโยค) การเขียนบทพูดของตัวเอง ตามตัวอย่าง และการใช้ศัพท์ สำนวนต่างๆ ที่เรียนไปแล้ว (ขณะที่นักเรียนทำงาน ครูและทีมผู้ช่วยจะคอยช่วยดู และตอบคำถามของนักเรียน)

4. Let's have fun in our English class. ในช่วงท้ายของแต่ละวัน นักเรียนจะได้ทำกิจกรรมที่สนุกสนานเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไป เช่น การร้องเพลงภาษาอังกฤษ การเดินตามคลิปวิดีโอ การเล่นเกมส้อม-ตบ เกมส้อมอื่นๆ เช่น guessing games ในการเล่นเกมที่เป็นทีม จะมีคะแนนสะสม และมีการให้รางวัลในวันสุดท้าย

ในการสอนครั้งนี้ ทีมผู้สอนได้ประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

1. จากคะแนน pre-test และ post-test (นักเรียน 43 คน ที่เรียนตลอดโครงการ จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 73 คน ซึ่งบางคนต้องไปร่วมแข่งขันกีฬาในบางครั้ง จึงไม่สามารถเรียนได้ตลอด)

ผลคะแนน post-test สูงกว่า pre-test คะแนน pre-test ต่ำสุด 9 คะแนน สูงสุด 23 คะแนน คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 17.23 คะแนน post-test ต่ำสุด 18 คะแนน สูงสุด 31 คะแนน คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 23.25

ส่วนนี้เป็นคะแนนที่มาจากการทำข้อสอบแบบมีตัวเลือก 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ 40 คะแนน

2. จากการประเมินการพูดในชั้นเรียนของนักเรียน ทีมผู้สอนมีความพึงพอใจในชั้นมาก นักเรียนพูดด้วยสำเนียงที่ดีสามารถใช้สื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้รวดเร็ว

3. จากการสังเกตขณะนักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ กับทีมนักศึกษาชาวฟิลิปปินส์ นักศึกษาฟัง ทำตามตอบโต้ได้อย่างชัดเจน และสนุกสนาน เป็นที่พึงพอใจของทีมผู้สอนมาก

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการพัฒนาการพูดของนักเรียน

1. ครูต้องให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการพูดภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับทักษะอื่นๆ ทักษะการฟัง-พูด ใช้ควบคู่กันไป ทักษะการอ่าน นักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาพูดได้ ส่วนทักษะการเขียน นักเรียนเขียนเพื่อใช้ในการพูดได้ เป็นการเรียบเรียงความคิดก่อนการพูด จะทำให้พูดได้คล่องแคล่วขึ้น

2. ให้นักเรียนได้ฝึกการพูดอย่างสม่ำเสมอ ควรจะแนะนำให้นักเรียนหา buddy (เพื่อนคู่หู) ไว้สำหรับการฝึกพูดภาษาอังกฤษ (ถ้าไม่มีใครฝึกพูดด้วย ให้หาบทอ่านภาษาอังกฤษมาอ่านออกเสียงดังๆ เหมือนกับการได้พูดภาษาอังกฤษให้คนอื่นฟัง หรือให้ฝึกฟัง และพูดออกเสียงภาษาอังกฤษตามสื่อต่างๆ ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากในสมัยปัจจุบัน)

If you want to accomplish

Speaking in English,

You must practice every day
With no delay.

Sonjai N. C.

เอกสารอ้างอิง

1. Harmer, Jeremy. (2546) **วิธีสอนภาษาอังกฤษ**. (เสาวภา ฉายะบุระกุล, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: บริษัทเพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า จำกัด.
2. Larsen-Freeman, Diane and Anderson, Marti. (2011). **Techniques & Principles in Language Teaching**. New York: Oxford University Press.
3. Redman, Stuart, and Shaw, Ellen. (1999). **Vocabulary in Use**. New York: Cambridge University Press.
4. Richards, Jack C. (2001). Program Factors in Effective Foreign and Second Language Teaching. In Alex C.W. Fung; Erlinda C. Pefianco; and David C.B. Teather. **Language Education: Regional Issues in the 21st Century**. (pp.373-395). Bangkok: SEAMEO.